

JOHANN WOLFGANG GOETHE

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΤΑΥΡΟΙΣ:
ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΠΡΑΞΕΙΣ
ΠΕΝΤΕ

Johann Wolfgang von Goethe
Ιφιγένεια εν Τάυροις:
Δράμα σε πράξεις πέντε

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=24937397

Ιφιγένεια εν Τάυροις: Δράμα σε πράξεις πέντε:

Содержание

ΠΡΟΣΩΠΑ	4
ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ	5
ΣΚΗΝΗ Α'	5
ΣΚΗΝΗ Β'	7
ΣΚΗΝΗ Γ'	13
Конец ознакомительного фрагмента.	23

Johann Wolfgang von Goethe

**Ιφιγένεια εν Τάυροις:
Δράμα σε πράξεις πέντε**

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ιφιγένεια

Θόας, βασιλιάς των Τάυρων

Ορέστης

Πυλάδης

Αρκάς

Η σκηνή στο δάσος εμπρός στο ναό της Άρτεμης.

Για τη σκηνή η μετάφραση θεωρείται χειρόγραφο.

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Στους ίσκιους σας ασίγαστες κορφές του παλαιού, ιερού, πυκνόφυλλου άλσους, καθώς και στης θεάς το ατάραχο άδυτο, νιώθω ακόμα την ίδια ανατριχίλα, πρώτη φορά που τα πατώ σα νάταν, κι ο νους μου εδώ δε συνηθίζει. Τόσους χρόνους κρυμμένη με κρατεί εδώ τώρα μια θέληση υψηλή, που εμπρός της σκύβω• μα πάντα μένω ξένη, όπως στο πρώτο. Τι αχ! με χωρίζει απ τους καλούς μου η θάλασσα, και μακρές μέρες στέκω στο ακρογιάλι, με την ψυχή ζητώντας των Ελλήνων τη χώρα• και το κύμα μόνο κούφια βογκώντας μου απαντά στους στεναγμούς μου. Αλί του, από γονιούς μακριά κι αδέρφια που έρμη ζωή περνά! Του τρώγ' η λύπη την πιο γλυκειά χαρά μπροστά στα χείλη. Πάντα πίσω πετούν οι στοχασμοί του στις πατρικές στοές, όπου το πρώτο τον ουρανό τού άνοιξε μπρος του ο ήλιος, όπου τ' αδέρφια, παίζοντας, ολοένα πιο σφιχτά με γλυκούς δεσμούς δένονταν. Με τους θεούς δεν πιάνομαι• όμως είναι αξιολύπητη η θέση της γυναίκας. Στο σπίτι και στον πόλεμο ο άντρας άρχει, και στα ξένα δε χάνεται• τον πλούτο αυτός χαίρεται, αυτόν δοξάζ' η νίκη! και τιμημένο τέλος τον προσμένει. Πόσο στενή είναι η τύχη της γυναίκας! Απότομο

άντρα να υπακούη της είναι παρηγοριά μαζί και χρέος• αλί
της αν τη ρίξη στα ξένα ενάντια μοίρα! Κ' εμέ εδώ ο Θόας,
άντρας γενναίος, μ' έχει σε σοβαρά, ιερά δεσμά σκλαβώσει.
Ω, με ποια μου ντροπή, θεά, το λέω πως απρόθυμα μέσα
μου δουλεύω τη σώτειρά μου εσέ! Με θέλησή μου έπρεπε τη
ζωή μου να σου τάξω. Πάντα έλπισα σ' εσέ κ' ελπίζω ακόμα
σ' εσέ, Άρτεμη, που εμένα τη διωγμένη κόρη του βασιλιά
του πιο μεγάλου στην ιερή, απαλή σου αγκάλη πήρες. Ναι,
του Δία κόρη, αν τον τρανό τον άντρα, που παίδεψες την
κόρη του απαιτώντας, αν το θεϊκό Αγαμέμνονα, που σου
έχει προσφέρει στο βωμό το πιο ακριβό του, από της Τροίας
τα γκρεμισμένα τείχη στην πατρίδα τον γύρισες με δόξα, τη
συμβία, την Ηλέκτρα και το γιο, τους θησαυρούς του αν του
έχης φυλαγμένους: γύρνα και μένα εκεί και λύτρωσέ με, ως
μ' έχεις απ το θάνατο λυτρώσει, κι απ' αυτή τη ζωή, θάνατον
άλλο.

ΣΚΗΝΗ Β'

Ιφιγένεια. Αρκάς.

ΑΡΚΑΣ. Να χαιρετήσω ο βασιλιάς με στέλνει της Άρτεμης την ιέρεια. Αυτή είν' η μέρα, που οι Τάυροι ευχαριστούνε τη θεά τους για θαυμαστές καινούριες νίκες. Τρέχω μπροστά απ το βασιλιά κι απ το στρατό, να μηνήσω: ο ένας φτάνει, ο άλλος σιμώνει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Με προθυμία θα τους δεχτούμε, ως πρέπει• κ' η θεά μας προσμένει μ' ίλεο βλέμμα καλόδεχτη θυσία απ του Θόα το χέρι.

ΑΡΚΑΣ. Της ιέρειας και γώ ας έβρισκα το βλέμμα, της τιμημένης κι άξιας, το βλέμμα σου, πιο ξάστερο, πιο φωτεινό, άγια κόρη, οιωνό καλό σ' όλους εμάς! Ακόμα η θλίψη όλη μυστήριο σου σκεπάζει τα βάθη• μάταια χρόνους καρτερούμε απ το στήθος σου λόγο εμπιστεμένο. Όσο στο μέρος τούτο σε γνωρίζω, είναι το βλέμμ' αυτό, που εμπρός του πάντα τρέμω• και σα με σίδερα η ψυχή σου μένει δετή στα τρίσβαθα του στήθους.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Στην ορφανή κ' εξόριστη όπως πρέπει.

ΑΡΚΑΣ. Λοιπόν εδώ ορφανή κ' εξόριστ' είσαι;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Μπορούν πατρίδα να γενούν τα ξένα;

ΑΡΚΑΣ. Μα εσένα ξένη σου έγινε η πατρίδα.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Γιαυτό κ' η ματωμένη μου καρδιά δε γαίνει. Ότι η ψυχή στα πρώτα νιάτα με πατέρα, μητέρα και μ'

αδέρφια edέθη, ότι τα νέα βλαστάρια, ταίρι γλυκό, από των παλιών κορμών τη ρίζα τον ουρανό να φτάσουν θέλαν, ξένη αχ! μ' άδραξε κατάρια, απ τους καλούς μου με χώρισε, τον όμορφο δεσμό με σιδερένιο έσπασε χέρι. Πάει της νιότης η χρυσή χαρά, παν τ' άνθια των πρώτων χρόνων. Κι αν λυτρώθηκα, ήμουν ίσκιος μου μόνο• ο δροσερός ο πόθος της ζωής δεν ανθεί μέσα μου πάλι.

ΑΡΚΑΣ. Δυστυχισμένη τόσο αν λες πως είσαι, αγάριστη μπορώ να σ' ονομάσω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Χάρη σας έχω πάντα.

ΑΡΚΑΣ. Όχι την τέλεια, που η ευεργεσία ζητά• το φαιδρό βλέμμα, που μαρτυρά ζωή ευχαριστημένη και πρόθυμη καρδιά στον ευεργέτη. Όταν μια μοίρα όλη βαθύ μυστήριο στο ναό σ' είχε φέρει εδώ και χρόνια, σ' edέχτη ο Θόας με σέβας και μ' αγάπη, σα μια σταλμένη απ τους θεούς, και τούτος ο γιαλός, που των ξένων τρόμος ήταν, σ' εσέ καλός, φιλόξενος εστάθη. Πριν σου κανείς δεν πάτησε τον τόπο χωρίς θυσία, κατά συνήθεια αρχαία, στις Άρτεμης να πέση το ιερό.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ζωή δεν είναι μόνο ν' ανασαίνης. Ζωή είν' αυτή, που στο ιερό θλιμμένη περνώ, σα γύρω από τον τάφο του ίσκιος; Και να την πω ζωή χαρούμενη, όταν κάθε μια μέρα, σε όνειρα χαμένη, για τις θαμπές μας ετοιμάζει εκείνες μέρες, που, λησμονώντας τον εαυτό του, των πεθαμένων το θλιμμένο πλήθος στις Λήθης το γιαλό γιορτάζει; Μάταιη ζωή είναι τέλος πρώιμο• αυτή είν' η

μοίρα της γυναικός και πιο πολύ η δική μου.

ΑΡΚΑΣ. Τη γενναία σου την έπαρση, ο εαυτός σου να μη σου αρκή, τη συχωρώ, όσο κι αν σε κλαίω, που τη χαρά να ζης σου κλέβει. Τίποτ' εδώ δεν έκαμε ο ερχομός σου; Του βασιλιά ποιος φαίδρυνε τη θλίψη; Ποιος με γλυκεία πειθώ χρόνο με χρόνο την παλιά σκληρή εμπόδισε συνήθεια, κάθε ξένος ν' αφήνη στο βωμό της Άρτεμης θυσία τη ζωή του, κι από το βέβαιο θάνατο τους σκλάβους συχνά έστειλε στον τόπο τους και πάλι; Μην η θεά, αντίζ ωργισμένη νάναι, που οι 'ματερές παλιές θυσίες της λείψαν, την πράα σου δέηση δεν ακούει περίσσια; Μη γελαστή δε φτερουγίζ' η νίκη στο στρατό γύρω; εμπρός δεν τρέχει κιόλα; Και τύχη πιο καλή δε νιώθουμ' όλοι απ τον καιρό που ο βασιλιάς, που χρόνια με αντρεία μας κυβερνά και φρονιμάδα, και τη γλυκάδα χαίρεται σιμά σου κι απ της βουβής υπακοής το χρέος μας αλαφρώνει; Μάταιη είν' η ζωή σου σε χίλιες άλλες βάλσαμο σα στάζης; Σα στο λαό, που ήρθες θεόσταλτη, είσαι αστέρευτη πηγή ευτυχίας καινούριας, και στο άξενο ακρογιάλι του θανάτου σώζεις και δίνεις γυρισμό στον ξένο;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Τα λίγα χάνοντ' εύκολ' απ το μάτι, που εμπρός κοιτάζει πόσα ακόμα μένουν.

ΑΡΚΑΣ. Όστε παινάς τον που αψηφά ό τι κάνει;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Τον που υψώνει ό τι κάνει κατακρίνουν.

ΑΡΚΑΣ. Και τον που γαύρα δεν τιμά ό τι αξίζει και τον που μάταια ψεύτρα αξία σηκώνει. Πίστεψέ με, άκουσ' έναν, που πιστός σου είναι και τίμιος. Σήμερα αν μιλήση ο

Βασιλιάς μαζί σου, ευκόλυνέ τον εκείνο να σου πη που έχει στο νου του.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Με κάθε καλό λόγο με τρομάξεις• συχνά την πρόταση του έχω ξεφύγει.

ΑΡΚΑΣ. Σκέψου τι κάνεις κι όφελός σου τι είναι. Απ τον καιρό, που ο βασιλιάς το γιο του έχασε, λίγους πια από τους δικούς του μπιστεύεται, κι αυτούς όχι σαν πρώτα. Με ζήλια βλέπει κάθε νέο από γένος κληρονόμο του κράτους του• φοβάται αβόητητα γεράματα, έρμα κ' ίσως παράβολη ανταρσία και πρώιμο τέλος. Δεν ξέρει ο Σκύθης τη χάρη του λόγου, ο βασιλιάς πιο λίγο. Μαθημένος μονάχα να προστάζει και να πράττει, του λείπ' η τέχνη απόμακρα να στρίβη μια ομιλία σιγαλά προς το σκοπό του. Ας μην του φέρη εμπόδιο η άρνησή σου κ' η παρανόηση η σκόπιμη! Μ' αγάπη σύρε μεσοδρομίες κι απάντησέ τον!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Να ταχύνω το τι με φοβερίζει;

ΑΡΚΑΣ. Φοβέρα λες το πως συμβία σε θέλει;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Για μένα η τρομερώτερ' είν' απ' όλες.

ΑΡΚΑΣ. Στη συμπάθεια του δώσε πίστη μόνο.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Την ψυχή μου απ το φόβο αν λύση πρώτα.

ΑΡΚΑΣ. Γιατί κρύβεις το γένος σου από κείνον;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Γιατί στην ιέρεια το μυστήριο αρμόζει.

ΑΡΚΑΣ. Στο βασιλιά δεν έπρεπε μυστήριο τίποτε νάναι• κι αν δεν το γυρεύη, βαθιά το νιώθει στην τρανή ψυχή του προσεχτικά πως κρύβεσαι από κείνον.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Τρέφει θυμό λοιπόν για με και κάκια;

ΑΡΚΑΣ. Έτσι δείχνει. Σωπαίνει και για σένα• από κάποια όμως λόγια του πιστεύω πως του έχει την ψυχή κυριέψει ο πόθος να σε αποκτήσει. Μη, ω μην τον αφήνης στον εαυτό του μόνο! η οργή στο στήθος μην του ωριμάσει και σου φέρη τρόπο, κι αργά θα θυμηθής μετανιωμένη τα πιστά μου τα λόγια.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Πώς; Στο νου του ο βασιλιάς βάζει ό τι γενναίος άντρας, που αγαπά τ' όνομά του και στο σέβας των ουράνιων το στήθος του δαμάζει, δε θάβαζε ποτέ; Λέει να με σύρη απ το βωμό στην κλίνη του με βία; Τότε όλους τους θεούς καλώ και πρώτη την τολμηρή την Άρτεμη, που σκέπη της ιέρειας της θα δώση κ' η παρθένα θα σώση με χαρά μια άλλη παρθένα.

ΑΡΚΑΣ. Ησύχασε! Και νέο ορμητικό αίμα το βασιλιά σε πράξη δεν τον σπρώχνει παράβολη ως αυτή. Απ το στοχασμό του κάποια άλλη σκληρή απόφαση φοβούμαι, που ακράτητος στο πλήρωμα της θάναι: γιατί στεριά είναι, αλύγιστη η ψυχή του. Για τούτο σε ικετεύω, δώσ' του πίστη, δείξε του χάρη, αν άλλο δεν μπορής.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ω πες ό τι άλλο ξέρεις.

ΑΡΚΑΣ. Απ τον ίδιον μάθε το! Έρχεται, βλέπω, ο βασιλιάς. Τον τιμάς, κ' η καρδιά σου σε προστάζει να τον δεχτής γλυκά κ' εμπιστεμένα. Σ' ένα γενναίον άντρα ανοίγει δρόμους της γυναίκας καλός λόγος. (Φεύγει.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ (μένη). Δε βλέπω πως του πιστού τη συμβουλή ν' ακούσω. Μα πρόθυμα υπακούω στο χρέος,

λόγο γλυκό να πω του βασιλιά για ό τι καλό μου έκαμε.
Κ' είθε να μπορούσα να πω με αλήθεια του ισχυρού ό τι
ορέγεται.

ΣΚΗΝΗ Γ'

Ιφιγένεια, Θόας.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Βασιλικά αγαθά η θεά ας σου δίνη! Ας σου χαρίζη νίκη, δόξα, πλούτο και την ευδαιμονία των δικών σου! Κάθε ευλαβή σου πόθο ας τον ακούση! Συ, στους πολλούς που μ' έννοια βασιλεύεις, και πιο πολλή να χαίρεσαι ευτυχία.

ΘΟΑΣ. Μου φτάνει αν ο λαός μου με δοξάζη: Ό τι κέρδισα εγώ, το χαίροντ' άλλοι περσότερο από με. Πιο ευτυχισμένος, ή βασιλιάς ή ο τελευταίος, είναι την προκοπή στο σπίτι του όποιος έχει. Συμπόνεσες τη μαύρη θλίψη μου, όταν των εχτρών το σπαθί απ το πλάι το γιο μου το στερνό, τον καλύτερο, μου πήρε. Όσο είχα την εκδίκηση στο νου μου, την ερμιά του σπιτιού δεν αισθανόμουν μα τώρα ησυχασμένος που γυρίζω, το κράτος τους ερείπια, εκδικημένος ο γιος μου, τι στο σπίτι θα μ' ευφράνη; Η φαιδρή υπακοή, που τη θωρούσα μια φορά να κοιτά από κάθε μάτι, τώρα έσβησε απ την έννοια και τη θλίψη. Ο καθένας στοχάζεται το μέλλον και στον άτεκνο ακούει μόνο από χρέος. Και τώρα στο ναό αυτόν μπαίνω, που ήρθα συχνά για νίκη να δεηθώ, ή για νίκη να ευχαριστήσω. Παλιόν πόθο τρέφω μέσα στο στήθος, που άγνωστος και σένα δε σου είναι, ούτε ανεπάντεχος. Ελπίζω για καλό του λαού μου και δικό μου, στην κατοικία μου νύφη να σε φέρω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ω βασιλιά, στην άγνωστη προσφέρεις πολλά. Μπροστά σου με ντροπή η φευγάτη στέκει, που εδώ άλλο δε ζητά απ τη σκέπη και τη γαλήνη, που της έχεις δώσει.

ΘΟΑΣ. Πως στο μυστήριο πάντα του ερχομού σου σκεπάζεσαι από με, ως κι απ τον καθέναν, δε θα τόλεγε ορθό λαός κανένας. Ο γιαλός τούτος σκιάχτρο είναι των ξένων: Ο νόμος το απαιτεί κ' η ανάγκη. Μόνο από σε, που καλόδεχτός μας ξένος, κάθε ιερό δικαίωμα απολαβαίνεις και τις μέρες σου χαίρεσαι όπως θέλεις, μια εμπιστοσύνη πρόσμενα, που η πίστη του φιλοξενητή τολμά να ελπίζει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Αν έκρυψα γονιούς και γένος, ήταν στενοχώρια μου κι όχι κακή πίστη, ω βασιλιά! Τι αν ήξερες ποια στέκει μπρος σου, ποια κεφαλή καταραμένη τρέφεις και σκέπεις, την τρανή καρδιά σου τρόμος και φρίκη θάπιανε κι αντί να με καλής στο θρόνο πλάι, θα μ' είχες από καιρό απ το κράτος σου διωγμένη• ίσως πριν φτάς' η πρόσχαρη ώρα, που είναι δωσμένο να γυρίσω στους δικούς μου κ' η πλάνησή μου να σωθή, θα μ' είχες στη δυστυχία πετάξει, που προσμένει ολούθε κρύα και τρομερή καθέναν πλανεμένο, απ το σπίτι του διωγμένο.

ΘΟΑΣ. Η βουλή των θεών όποια κι αν είναι για σε, κι ό τι κι αν γράφουν της γενιάς σου και σένα, όσο όμως είσαι δω μαζί μας και χαίρεσαι ιερή φιλοξενία, η ευλογία τ' ουρανού δε μου έχει λείψει. Δύσκολα θα πειστώ πως προστατεύω σ' εσέ κεφάλι αμαρτωλό.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ευλογία σου φέρν' η καλοσύνη σου, όχι ο ξένος.

ΘΟΑΣ. Σε μιαρούς ό τι κάνουμε ευλογία δε φέρνει. Να σωπαίνης και ν' αρνιέσαι πάψε! Δεν το απαιτεί άδικος κανένας. Στα χέρια μου σ' έχει η θεά δωσμένη• όπως γι' αυτή, ιερή ήσουν και για μένα. Το νεύμα της και τώρα ας μου είναι νόμος: Στο σπίτι σου αν ελπίζης να γυρίσης, από την κάθε απαίτηση σε λύνω. Μα αν ο δρόμος σου κλείστηκε για πάντα κ' η γενιά σου είν' εξόριστη ή από κάποια μεγάλη συμφορά σβησμένη, τότε δική μου είς' από κάθε νόμο. Μίλει ελεύτερα! το ξέρεις, κρατώ λόγο.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Πρόθυμα η γλώσσα απ τον παλιό δεσμό της δε λυέται τέλος πια, να ξεσκεπάση ένα μυστήριο φυλαγμένο χρόνια. Τι ως βγη στο φως, αγύριστα πια αφήνει το άσυλο που είχε στης καρδιάς τα βάθη, βλάφτει ή ωφελεί, όπως οι θεοί το θέλουν. Άκουσε! Είμ' απ το γένος του Ταντάλου.

ΘΟΑΣ. Ξεστομίζεις ατάραχη μεγάλο λόγο. Ονομάζεις πρόγονό σου εκείνον, που μια φορά για πάρα αγαπημένον απ τους θεούς τον ξέρει ο κόσμος; Είναι ο Τάνταλος εκείνος, που στα δείπνα και στα συμβούλια τον καλούσε ο Δίας, και στα σοφά, πολύπειρά του λόγια, σα σε χρησμούς, οι ίδιοι οι θεοί ευφραίνονταν;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Αυτός είναι• οι θεοί δεν έπρεπε όμως με ανθρώπους, όπως μ' ίσους τους, να ζούνε• το γένος των θνητών αδύναμο είναι σε ασύνηθο ύψος ζάλη να μη νιώθη. Δεν ήταν αγενής, ούτε προδότης• μόνο τρανός για δούλος

και για φίλος του μεγαλόβροντου άνθρωπος μονάχα. Και το έγκλημά του ανθρώπινο• δεινή ήταν η κρίση τους και ψέλνουν ποιητές: Έπαρση κι απιστία απ του Δία τα δείπνα στου αρχαίου Ταρτάρου την ντροπή τον ρίξαν. Και το μίσος τους πήρε όλ' η γενιά του.

ΘΟΑΣ. Του προγόνου ή δικό της κρίμα πήρε;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Του στήθους την ορμή και των Τιτάνων η δύναμη την πήραν κλήρα γιοί του κ' εγγόνια• μα ο θεός στο μέτωπό τους γύρω έζωσε χαλκό στεφάνι. Μέτρο, στοχασμό, υπομονή και φρονιμάδα απ τη δειλή, θολή έκρυψε ματιά τους. Κάθε ορμή τους λύσσα έγινε, κ' η λύσσα ακράτητη ξεσπάζει γύρω. Πρώτος ο Πέλοπας, σφοδρός στη θέλησή του, ο γιος ο αγαπημένος του Ταντάλου, με προδοσία κερδίζει και με φόνο την Ιπποδάμεια, την πιο ωραία γυναίκα, του Οινόμαου κόρη. Αυτή στου αντρός τους πόθους δύο τέκνα, τον Ατρέα και το Θυέστη φέρνει. Με φτόνο βλέπουν τούτοι πάντα να γέρνη η αγάπη του πατρός στον πρώτο γιό απ' άλλη κλίνη. Το μίσος τους δένει και μυστικά τολμούν την πρώτη πράξη στο φόνο του αδερφού. Ο πατέρας ρίχνει στην Ιπποδάμεια το έγκλημα, αγριεμένος το γιό απ' αυτή ζητά, και κείνη μόνη της σκοτώνεται —

ΘΟΑΣ. Σωπαίνεις; Διηγήσου!Μη μετανιώνης γιατί άρχισες! Λέγε!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Χαρά στον, που στη μνήμη τους προγόνους φέρνει ευχάριστα, ευφραίνεται τις πράξεις, το μεγαλείο τους να ιστορά, και βλέπει με χαρά κρύφια στην ωραία να σμίγη

σειρά κι αυτός! Τι αμέσως ένα γένος δε γεννά τον ημίθεο ή το τέρας• μια σειρά φαύλων ή καλών θα βγάλη τέλος τον τρόπο ή τη χαρά του κόσμου. – Σαν πέθανε ο πατέρας, ο Θυέστης κι ο Ατρέας μαζί βασίλευσαν στην πόλη. Μα δεν μπόρεσε η ομόνοια να βαστάξει καιρό. Σε λίγο ο Θυέστης ατιμάζει την κλίνη του αδερφού. Ο Ατρέας τον διώχνει για εκδίκηση απ το κράτος. Δόλια, πράξεις βαρειές στο νου ο Θυέστης μελετώντας, ένα γιό του αδερφού είχε πριν κλεμένο κι αναθρεμμένο σα δικό του. Λύσσα κ' εκδίκηση τα στήθη του γεμίζει και στη βασιλική τον στέλνει πόλη, τον πατέρα για θείο του να σκοτώση. Του νέου ο σκοπός μαθεύεται. Σκληρά ο βασιλιάς τον ένοχο παιδεύει γιό του αδερφού θαρρώντας πως σκοτώνει. Αργά το ακούει ποιος μπρος στα μεθησμένα τα μάτια του πεθαίνει μαρτυρώντας• και για να σβήση μέσα του τη δίψα της εκδίκησης θρέφει με το νου του πράξη ανάκουστη. Αδιάφορος, πραεμένος, ήσυχος δείχνει ότ' είναι και πλανεύει τον αδερφό με τους δυο γιους του πίσω στο κράτος, πιάνει τα παιδιά, τα σφάζει, και το φριχτό, σιχαμερό φαγί το βάζει στον πατέρα εμπρός, στο πρώτο δείπνο. Κι αφού απ τη σάρκα του ο Θυέστης χόρτασε, θλίψη πιάνει την ψυχή του, για τα παιδιά ρωτά και κει που ακούει, θαρρεί, το βήμα, τη φωνή τους πίσω στην πόρτα, ο Ατρέας σαρκάζοντας του ρίχνει των σκοτωμένων κεφαλές και πόδια. – Γυρνάς με φρίκη, ω βασιλιά, την όψη: Έτσι έστρεψε κι ο ήλιος τη θωριά του και το άρμα απ τον αιώνιο δρόμο. Αυτοί είναι της ιέρειας σου οι πρόγονοι. Και

μοίρες ολέθριες των αντρών πολλές, και πράξεις πολλές του συγχισμένου νου σκεπάζει η νύχτα με βαριά φτερά κι αφήνει να δούμ' ένα φριχτό θάμπωμα μόνο.

ΘΟΑΣ. Με τη σιγή και συ ας τις κρύψης! Φτάνει η φρίκη! Πες μου τώρα με ποιο θάμα βγήκες εσύ από το άγριο αυτό γένος.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Του Ατρέα γιός πρώτος ήταν ο Αγαμέμνων πατέρας μου αυτός είναι. Τολμώ ωστόσο να πω πως είδα από μικρή σε κείνον του τέλειου ανδρός τον τύπο. Πρώτο αγάπης βλαστό του έφερε μένα η Κλυταιμνήστρα, κατόπι την Ηλέκτρα. Κυβερνούσε ήσυχα ο βασιλιάς και στου Ταντάλου το γένος είχ' έρθει η χαμένη ειρήνη. Απ των γονιών την ευτυχία ένας μόνο γιός έλειπε, μα ο πόθος σαν πληρώθη κι ανάμεσα στις δυο αδερφές ο Ορέστης μεγάλωνε ο μονάκριβος, νέο τώρα περίμενε δεινό το ήσυχο σπίτι. Σας ήρθε η φήμη του πολέμου, που όλους τους ηγεμόνες των Ελλήνων γύρω συνάθροισε στην Τροία, για να εκδικήσουν την αρπαγή της πλέον ωραίας γυναίκας. Την πόλη αν πήραν, αν εκδικήθηκαν, δεν τόμαθα. Ο πατέρας μου ωδηγούσε το στρατό των Ελλήνων. Στην Αυλίδα πρόσμεναν μάταια αέρα πρίμο: Η Άρτεμη, με τον τρανό αρχηγό τους ωργισμένη, τους βιαστικούς εμπόδιζε απαιτώντας με του Κάλχα το στόμα τη μεγάλη κόρη του βασιλιά. Με τη μητέρα μας κράξαν στο στρατόπεδο• με σύραν μπρος στο βωμό και στη θεά αφιερώσαν αυτή την κεφαλή. – Ήταν πραεμένη: Δε μου ήθελε το αίμα και σε νέφος, σώζοντάς με, με τύλιξε• σε

τούτον το ναό στη ζωή ήρθα πάλι. Εγώ είμαι, η ίδια η Ιφιγένεια, η εγγονή του Ατρέα, του Αγαμέμνονα η κόρη, της θεάς το χτήμα, που μιλώ μαζί σου.

ΘΟΑΣ. Πίστη και προτίμηση πιότερη δε δίνω στου βασιλιά την κόρη από την άγνωστη. Ότ' είπα στην αρχή σου λέω και πάλι: Έλα μαζί μου και μοιράσου ό τι έχω.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ω βασιλιά, πώς να τολμήσω τέτοιο βήμα; Μόνη η θεά, που μ' έχει σώσει, την ταμένη ζωή μου δεν ορίζει; Δε διάλεξε αυτή το άσυλο για μένα κ' ενός πατέρα με φυλάει, που μόνο για τα μάτια πολύ τον παίδεψε, ίσως για πιο γλυκειά χαρά των γηρατειών του; Ίσως ο γυρισμός μου κοντά νάναι και γώ άσεβη στο δρόμο της, εδώ να δεσμευτώ εναντίο στο θέλημά της; Σημείο της γύρεψα αν να μείνω πρέπη.

ΘΟΑΣ. Το σημείο είναι πως μένεις εδώ ακόμα. Πρόφαση νάβρης μην παλεύης! Ένας που θέλει ν' αρνηθή, του κάκου χάνει λόγια πολλά, ο άλλος το όχι μόνο ακούει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Δεν είναι λόγια αυτά να σε πλανέσουν• σου έχω ανοίξει το βάθος της καρδιάς μου. Και δεν το νιώθεις μόνος με τι τρόπο πρέπει να λαχταρώ για τον πατέρα, τη μητέρα, τ' αδέρφια; Στις αρχαίες στοές, που κάπου κάπου μόνο η θλίψη σιγολέει τ' όνομά μου – σαν τριγύρω σε νεογέννητη νάπλεκε από στύλο σε στύλο τα πιο ωραία η χαρά στεφάνια. Ω αν μ' έστελνες εκεί μ' ένα σου πλοίο, θάδινες νέα ζωή σε με και σ' όλους!

ΘΟΑΣ. Τότε γύρνα! Ότι λέει η καρδιά σου κάμε• μην

ακούς τη φωνή της φρονιμάδας! Γυναίκα ας είσαι σ' όλα, στην ορμή παραδώσου που ακράτητα σε αρπάζει και δω και κει σε σέρνει! Όταν τους καίη στα στήθη η επιθυμία, ιερός κανένας δεν τις κρατεί δεσμός απ τον προδότη, που απ την πιστή, δοκιμασμένη αγκάλη του αντρός ή του πατέρα τις πλανεύει. Μα σα σιγά στα στήθη η γοργή φλόγα, η χρυσή γλώσσα της πειθώς του κάκου βάζει πιστά τη δύναμή της όλη.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Το γενναίο σου το λόγο, ω βασιλιά, θυμήσου! Έτσι την πίστη μου ανταμείβεις; Έτοιμος ήσουν να τ' ακούσης όλα.

ΘΟΑΣ. Ν' ακούσω ανέλπιστα έτοιμος δεν ήμουν έπρεπε όμως κι αυτά να τα προσμένω: δεν ήξερα γυναίκα ότ' είχα μπρος μου;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ω βασιλιά, μη βρίζης το φτωχό μας γένος! Όχι λαμπρά, σαν τα δικά σας, μα κι αγενή δεν είναι της γυναίκας τα όπλα. Πίστεψέ με, το καλό σου μπορώ κάλλιο από σε να το γνωρίζω. Θαρρείς, δίχως εσέ ούτ' εμέ να ξέρης, ένας δεσμός στενότερος μπορούσε σ' ευτυχία να μας ένωνε. Όλος θάρρος και θέληση καλή απαιτείς να στρέξω• μα οι θεοί χάρη ας έχουν, που μου δώσαν τη σταθερότη αντίσταση να φέρω σ' ένα δεσμό, που εκείνοι δεν τον θέλουν.

ΘΟΑΣ. Δε μιλούν οι θεοί, μιλεί η καρδιά σου.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Με την καρδιά μας μόνο μας μιλούνε.

ΘΟΑΣ. Να τους ακούω δικαίωμα εγώ δεν έχω;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Την απαλή φωνή την πνίγ' η μπόρα.

ΘΟΑΣ. Η ιέρεια τάχα μόνη την ακούει;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ο βασιλιάς ας την προσέξω πρώτος.

ΘΟΑΣ. Τ' άγια σου χρέη και το δικαίωμα, πούχεις κληρονομιά στου Δία τα δείπνα, πλέον σιμά σε φέρνουν στους θεούς παρά έναν της γης άγριο γιό.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Έτσι μου πληρώνεις μια εμπιστοσύνη με τη βία παρμένη!

ΘΟΑΣ. Είμ' άνθρωπος• και κάλλιο να τελειώνουμε. Τούτη είναι η απόφασή μου: Ιέρεια μείνε της θεάς, καθώς σ' έχει διαλεγμένη. Αλλά η θεά και μένα ας συχωρέση, που μ' άδικο και βάρος στην ψυχή μου της κρατώ τις παλιές θυσίες ως τώρα. Ξένος κανείς εδώ άβλαβος δε φτάνει• παλαιόθε ο θάνατος του βέβαιος ήταν. Μα εσύ με μια γλυκάδα, που χαιρόμουν βαθιά σ' αυτή να βλέπω μια της κόρης αβρή στοργή, μια της μνηστής αγάπη κρύφια, εσύ, σα να μ' έδεσες με μάγια, το χρέος μου μ' έχεις κάμει να ξεχάσω. Νανουρισμένα είχες τα φρένα μου. ώστε το γογγυσμό δεν άκουα του λαού μου• τώρα το κρίμα για το πρώιμο τέλος του γιού μου κράζουν δυνατώτερα όλοι. Πια δεν κρατώ για χάρη σου το πλήθος, που βιαστικά γυρεύει τη θυσία.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ. Ποτέ δεν τόχω χάρη μου απαιτήσει• τους ουράνιους δε νιώθει όποιος νομίζει πως διψούν αίμα• μόνο τις δικές του σκληρές ορμές τους δίνει. Δε με πήρε μόνη η θεά απ τον ιερέα; Της ήταν το έργο μου πιο ωραίο απ το θάνατό μου.

ΘΟΑΣ. Την ιερή συνήθεια δε μας πρέπει με άστατη

γνώμη κι ως το θέλει ο νους μας να κυβερνούμε κ' εξηγούμε.
Κάμε το χρέος σου, εγώ θα κάμω το δικό μου. Δυο ξένοι είναι
στα χέρια μου, που μέσα στις σπηλιές του γιαλού ήβραμε
κρυμμένους και που καλό στον τόπο μου δε φέρνουν. Μ'
αυτούς ξανά η θεά την πρώτη ας πάρη δίκια θυσία της, που
καιρό της λείπει. Εδώ τους στέλνω• το έργο το γνωρίζεις.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.